

23 juni 2026

Reactie SP op kadernota en coalitieakkoord 2026

Het is duidelijk. De kadernota is beleidsarm. De input komt eind dit jaar tijdens de begroting. Belangrijk is de politieke basis die hier straks ten grondslag aan ligt en onze visie.

Want PRO slaat de handen ineen met Hoorn Lokaal, D66, CDA en VVD.

PRO is de partij die eerder niet met Hart van Hoorn om tafel wilde, omdat zij vonden dat Hart van Hoorn hun idealen aan de kant zou zetten als zij met PRO zou samenwerken. Er werden stevige woorden gebruikt over principes, idealen en kiezersbedrog.

Maar nu kiest PRO zelf voor het aan de kant zetten van haar idealen. Met de VVD, die op belangrijke punten ver afstaat van de door PRO beloofde koers tijdens de campagne. De VVD die anders kijkt naar wonen, zorg, bestaanszekerheid en solidariteit. De VVD die hard campagne heeft gevoerd tegen het verplaatsen van het beeld van JP Coen. De VVD die vooraan stond tegen de noodopvang.

En dat terwijl er ook een andere mogelijkheid lag. PRO had kunnen kiezen voor een meerderheid met sociale partijen, inclusief de SP. Er lag dus een kans om Hoorn duidelijk socialer te maken. Die kans is niet gepakt. Sterker nog: die mogelijkheid is nooit onderzocht.

Is dit waar de stemmers op PRO voor hebben gestemd? Hebben mensen die kozen voor een sociale en progressieve koers, pro VVD gestemd?

Over het bereikte akkoord begin ik positief. Dank voor het luisteren naar onze wens, voor het inzichtelijk maken waar de inbreng van de oppositie toe heeft geleid.

Maar verder blijft dit akkoord voor ons vooral een veilig stuk. Het gaat over wonen, participatie, preventie en leefbaarheid. Allemaal belangrijke onderwerpen, maar vaak zonder concrete en impactvolle keuzes.

Neem wonen. De coalitie spreekt over 65 procent betaalbare woningen. Dat klinkt goed, maar dan moet wel duidelijk zijn wat “betaalbaar” betekent. Voor de SP is een woning pas betaalbaar als gewone mensen er ook echt kunnen wonen. Niet alleen een stel dat samen ruim twee keer modaal verdient.

En als 65 procent betaalbaar moet zijn, wat is die andere 35 procent dan? Onbetaalbaar? Ik heb nog nooit iemand horen zeggen: “Weet je wat ik wil? Een onbetaalbare woning!”.

Ook bij participatie blijft het akkoord voorzichtig. Er wordt gesproken over luisteren, wijkbezoeken, buurtschouwen en wethouders die een wijk adopteren. Dat is allemaal prima, maar het blijft vooral participatie met uiteindelijke macht bij de gemeente.

Hoorn heeft geen behoefte aan schijnparticipatie. Echte zeggenschap betekent dat inwoners op wijkniveau samenkomen en keuzes kunnen maken over hun eigen wijkbudget, over herinrichting, groen en voorzieningen in hun wijk. Niet alleen meebeslissen, maar ook zelf beheren, organiseren en uitvoeren, met steun van de gemeente en indien nodig terug kunnen fluiten met een referendum. Inwoners weten zelf prima wat er nodig is in hun wijk.

Verder gaat het akkoord in op de sociale basis, met jongerenwerk, mentale gezondheid en steun aan gezinnen. Dat vinden wij belangrijk. Het is goed als hulp dichtbij is en problemen vroegtijdig worden opgepakt.

Wel zien we dat deze sociale basis vooral wordt gekoppeld aan preventie. We willen waken voor een geldgedreven systeem waar de sociale basis alleen wordt ingezet om dure zorg of grotere problemen te voorkomen. Voor ons is de sociale basis geen instrument, maar een recht van inwoners: de plekken, mensen en steun die nodig zijn om gezond te zijn, jezelf te leren kennen en vertrouwde plekken te vinden in de gemeente.

Voor kunst en cultuur zien we op een vergelijkbare manier goede aanknopingspunten. Het akkoord noemt broedplaatsen en creatieve plekken voor het benutten van leegstand. Dat is goed en haakt in op wat wij ook hebben ingebracht.

Maar ook hier lijkt te worden gedacht uit een vastgeroest systeem: het gaat snel over stenen, huisvesting en kunstenaars die mogen opdraven wanneer zij een rommelige uitstraling kunnen oppoetsen. Een systeem waarin kunst pas waardevol is als het iets oplevert voor gebiedsontwikkeling of uitstraling. En zolang die vraag er niet is? Dan verdwijnt het weer op de achtergrond.

Waar gaat het om de mensen achter de kunst? Het gaat ons om erkenning en betrokkenheid, het belang om onze eigen kunstenaars aan de basis van stadsontwikkeling te betrekken als mede-vormgevers. Hun creativiteit hoort bij de basis van een levende stad waar mensen de vrijheid voelen om samen te komen, vrij te zijn en zichzelf te ontdekken en vormen.

Dan het beeld van JP Coen. Jarenlang riep PRO dat het beeld weg moest naar de museumtuin. En wat lezen we nu? Een compromis waar eigenlijk niemand iets aan heeft.

Straks krijgen we een bizarre situatie waarin twee beelden en verhalen naast elkaar worden gezet, alsof ze tegen elkaar moeten opboksen. Is dat visie? Is dat daadkracht? Of is dat vooral een manier om geen echte keuze te hoeven maken?

Voor ons is politiek meer dan iedereen een beetje tevreden houden. Politiek gaat over keuzes maken. Voor woningen die echt betaalbaar zijn. Voor buurten met echte zeggenschap. Voor zorg vanuit menselijke waardigheid. En voor keuzes waar de sterkste schouders een echte bijdrage leveren, dat heet solidariteit.

De SP zal kritisch kijken naar wat deze coalitie de komende jaren werkelijk gaat doen. Worden mooie woorden omgezet in echte harde keuzes? Krijgen inwoners echte invloed? Wordt wonen weer betaalbaar voor gewone mensen? En durft deze coalitie te kiezen voor mensen die nu te vaak achteraan staan?

Dankjewel